

Berichten

Verenigingsverslagen en mededelingen

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR ENDODONTOLOGIE

'Hans Genet Stichting' opgericht

Ter nagedachtenis van de op 28 mei 1989 overleden collega J. M. Genet, die destijds het initiatief nam tot de oprichting van de Nederlandse Vereniging voor Endodontologie, heeft het bestuur van deze vereniging de *Hans Genet Stichting* in het leven geroepen.

Doel van deze stichting is het bevorderen van de endodontologie door het stimuleren van onderwijs, onderzoek en voorlichting. Daarnaast zullen (aanvullende) studiebeurzen voor nascholing worden verleend en zal voorlichtingsmateriaal op het gebied van de endodontie worden uitgegeven. Centraal staat de 'Hans Genet-lezing' die ieder jaar tijdens de najaarsvergadering van de NVvE zal worden gehouden: voor de eerste maal echter op zaterdag 7 april 1990 tijdens een speciaal daartoe georganiseerde 'endodontische dag'.

Om bovengenoemde activiteiten mogelijk te maken verzoekt het bestuur van de NVvE om een eenmalige storting op de girorekening 6028742 van de Hans Genet Stichting te Amsterdam.

NEDERLANDSE VERENIGING VAN TANDARTSEN

Aankondiging Voorjaarsvergadering te Utrecht d.d. 23 maart 1990

Op vrijdag 23 maart a.s. houdt de *Nederlandse Vereniging van Tandartsen* te Utrecht haar jaarlijkse voorjaarsvergadering. Het thema voor deze vergadering luidt 'Tandvervanging in het front', waarbij niet alleen de etsbrug, de spoon-denture en de driedelige vaste brug, maar ook de toepassing van implantaten en frames aan de orde zullen komen.

Daarnaast zijn er de gebruikelijke huishoudelijke vergadering, de uitreiking van de Hamer-Duyvensz-prijs (voor het beste proefschrift in 1989) en de uitreiking van de Jaarprijs 1989 van de Stichting Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde.

Buitenland

IN MEMORIAM PROF. DR. M. DE CLERCQ

Op 19 december 1989 is Prof. dr. Marcel de Clercq na een tragisch verkeersongeval te Leuven overleden. Hij werd 43 jaar. Collega De Clercq was hoofd van de afdeling Prothetische Tandheelkunde aan de KU te Leuven en hield daarnaast een praktijk te Antwerpen.

In Nederland is De Clercq het meest bekend geworden door het onderzoek van glasionomeercement en de verbreiding van het Bränemark implantaatsysteem. Zijn voordrachten weerspiegelden zijn persoonlijkheid: helder, to-the-point en dynamisch. Hoewel hem slechts een korte professionele loopbaan is gegund, kan deze door zijn wijze van invulling als zeer vruchtbaar worden gekenschetst. Collega De Clercq laat een grote leegte achter, zowel in de Belgische tandheelkunde, de kliniek in Leuven, als thuis in zijn gezin.

A. F. Käyser

Binnenland

POSTACADEMISCH ONDERWIJS TANDHEELKUNDE

Cursussen in de maand maart

Hieronder volgt een herinnering aan de cursussen die in de maand maart onder auspiciën van het *Orgaan Post-Academisch Onderwijs Tandheelkunde* worden gegeven. Voor uitvoerige informatie wordt op deze plaats verwezen naar het *Kursusprogramma 1989-1990*.

- RUG¹⁾ Protheseklachten, 2 maart 1990.
- KUN Moderne opbouwtechnieken, 6 maart 1990.
- ACTA Hygiëne in de tandartspraktijk, 9 maart 1990.
- KUN De behandeling van de edentate patiënt met een sterk geresorbeerde mandibula, 9 maart 1990.
- KUN Vervaardigen en inslijpen van de occlusale spalk, 13 maart 1990.
- ACTA Gespreksvoering en voorlichting in de tandartspraktijk: het tweegesprek, 16, 23, 30 maart en 6 april 1990.
- KUN Leren van fouten, 22 maart 1990.
- KUN Hoe spring je om met traumata bij kinderen? 23 maart 1990.
- ACTA Craniomandibulaire dysfunctie, 23 en

30 maart 1990.

- ACTA Urgente medische situaties in de tandartspraktijk, 23 en 24 maart 1990.
- KUN Adhesieve tandheelkunde III, 27 maart 1990.

¹⁾ Dental Union BV, Ravenswade 54, Nieuwegein.

POSTACADEMISCH ONDERWIJS TANDHEELKUNDE

Uitgave cursusprogramma januari-september 1990

Het bestuur van het *Orgaan Post-Academisch Onderwijs Tandheelkunde* heeft begin januari het *Kursusprogramma januari-september 1990* doen verschijnen, waarin ook weer de – ditmaal 15 nieuwe – cursussen van het Dental Center for Postgraduate Courses te Hoofddorp (gescheiden) zijn opgenomen. Voor het overige wijkt het nieuwe programmaboekje nauwelijks af van het voorgaande, met dien verstande dat uiteraard alle cursussen, die in 1989 werden gegeven, zijn komen te vervallen.

Nieuw is de mogelijkheid om de bekende drie cursussen over parodontologie nu ook in de parodontologie-praktijken in Zwolle of Groningen te kunnen volgen.

Op de gebruikelijke wijze zal per maand aan de cursussen van het Orgaan PAOT in de aflevering van dit tijdschrift worden herinnerd.

DR. DANIEL DEN HOED KLINIEK

Verslag jubileumcongres 'Oncologie en Tandheelkunde' te Rotterdam d.d. 17 november 1989

Ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de Dr. Daniël den Hoed Kliniek te Rotterdam – één van de twee categorale kankercentra in Nederland – werd op vrijdag 17 november 1989 het congres 'Oncologie en Tandheelkunde' gehouden. Dit congres werd georganiseerd door de afdeling Tandheelkunde van genoemde kliniek, in samenwerking met de Werkgroep Hoofd-Hals Tumoren van het Integraal Kankercentrum Rotterdam. Hierbij werd beoogd om vanuit verschillende disciplines de oncologie, voor zover van belang voor de tandarts, de mondhygiënist en de tandtechnicus, te belichten. Het congres omvatte drie onderdelen:

1. het herkennen van mondkanker;
2. de hedendaagse vormen van kankertherapie en de gevolgen voor de tandheelkundige behandeling;
3. de reconstructieve mogelijkheden door plastische chirurgie of met behulp van intra- en/of extra-orale prothesen.

In de inleidende voordracht werd door de wetenschappelijk directeur van de jubilerende kliniek, Dr. B. Löwenberg, aandacht besteed aan de vooruitgang die is geboekt op het terrein van de chemotherapie. Als voorbeeld daarvan werd ingegaan op enkele vormen van leukemie.

Prof. Dr. I. van der Waal benadrukte dat het voor de prognose van de patiënt van groot belang is, dat een maligne afwijking op een vroeg tijdstip wordt herkend. Zowel de klachten van de patiënt als het klinisch aspect van de afwijking kunnen sterk variëren. Tongranden, mondboodem, processus alveolaris inferior en de onderlip zijn predilectieplaatsen voor mondkanker. Aanbevolen werd om bij verdenking van een maligniteit de patiënt eerst naar een specialist te verwijzen en niet rechtstreeks naar een oncologisch centrum.

Vanuit de keel-, neus- en oorheelkunde (Prof. Dr. P. C. de Jong) en de radiotherapie (Dr. P. Levendag) werd de tumorbehandeling besproken. De verwijdering van een tumor vindt plaats door operatie of bestraling, of een combinatie van beide. In geval van radiotherapie kan men kiezen tussen uitwendige en inwendige bestraling. Door het beperken van het stralingsveld en het aanbrengen van een zogenaamde loodprothese wordt getracht de bijwerkingen van de behandeling, zoals mucositis, xerostomie, cariës en osteoradionecrose, te beperken. De chirurgische behandeling bestaat uit lokale excisie van de tumor, eventueel met halsklierdissectie. Vooral indien de continuïteit van de onderkaak wordt verbroken, kunnen functionele en cosmetische klachten ontstaan.

Tandarts L. L. Visch, verbonden aan de Dr. Daniël den Hoed Kliniek, besprak de noodzaak van de tandheelkundige preventie bij te bestralen patiënten. Om het gevaar van osteoradionecrose te verkleinen is het belangrijk mogelijke ontstekingshaarden (geretineerde elementen, periapicale ontstekingen, verdiepte pockets en drukulcussen) te elimineren. De klachten van xerostomie kunnen worden verholpen door het gebruik van speekselsubstituten. Door een droge mond is er een verhoogde kans op cariës. Een goede mondhygiëne en dagelijkse fluoride-applicatie zijn dan ook van essentieel belang.

Vanuit de disciplines kaakchirurgie (M. Scholtemeijer) en plastische chirurgie (S. J. W. Wijnhoff) werd de reconstructieve chirurgie belicht. Indien een mandibularesectie heeft plaatsgevonden, wordt met behulp van reconstructieplaten de continuïteit hersteld. Voor reconstructie van grote intra- en/of extra-orale defecten kan het geïndiceerd zijn om huidtransplantaten van de borst of arm te gebruiken.

De prothetische voorzieningen (tandarts N. J. W. Fokkens en prothesioloog R. Peters) worden door de tandtechnicus vervaardigd. Niet altijd kan het beoogde functieherstel worden bereikt. Vooral na een mandibularesectie kan de retentie voor een prothese beperkt zijn; tandheelkundige implantaten kunnen hier de retentie vergroten. Ook voor andere aangezichtsmutilaties, zoals van de oorschelp of de neus worden prothesen gemaakt.

De dag werd afgesloten met een forumdiscus-

sie onder leiding van de dagvoorzitter Prof. Dr. H. A. de Koomen.

A. Jovanovic, Amsterdam

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE NIJMEGEN

Aankondiging programma 15 maart 1990

Op donderdag 15 maart a.s. zal een klinische avond worden gehouden in het Gebouw Tandheelkunde, Philips van Leydenlaan 25 te Nijmegen.

Aanvang 20.00 uur precies.

Programma:

Dr. E. H. A. M. Verdonshot: Nieuwe ontwikkelingen in de tandheelkundige radiologie.

Prof. Dr. F. P. G. M. van der Linden: Wortelresorptie en orthodontische behandeling.

Dr. C. de Baat: Intramuraal zorgverlening.

Datum volgende klinische avond: donderdag 17 mei 1990.

WARENWETBESLUIT ZOETSTOFFEN

Gebruik van zoetstoffen

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur heeft – eind december 1989 – in een nieuwe 'Warenwetregeling Gebruik van zoetstoffen' nader bepaald welke kunstmatige zoetstoffen in eet- en drinkwaren aanwezig mogen zijn, wat de criteria zijn om ze te gebruiken en hoe groot de maximaal toegelaten hoeveelheid is (uitgedrukt in mg per kg resp. mg per liter).

In een aantal gevallen gaat de regeling in op details. Zo moet, indien de waren polyolen (de zogenaamde 'bulk-sweeteners') bevatten, op de verpakking duidelijk zijn vermeld dat deze zoetstoffen bij overmatige consumptie een laxerende werking tot gevolg kunnen hebben. Voorts is de in kauwgom ten hoogste toegelaten hoeveelheid thaumatine (dat geen kunstmatige zoetstof is, maar wél één met een grote zoetkracht) 500 mg per kg. Criterium voor de aanwezigheid is het feit dat deze zoetstof geen cariogeen effect heeft. Bovendien geldt voor kauwgom dat zijn toegelaten: saccharine, cyclamaat, aspartaam en acesulfaam, in de maximale hoeveelheid van respectievelijk 2000, 3000, 5500 en 2000 mg per kg. Voor vitaminepreparaten geldt dat aspartaam is toegelaten tot een maximum van 200 mg per kg en ook in dit geval is het criterium voor de aanwezigheid van deze zoetstof: 'zonder cariogeen effect'.

Zuiverheidseisen zoetstoffen

Tegelijkertijd zijn in de 'Warenwetregeling Zuiverheidseisen van zoetstoffen' de specifieke zuiverheidseisen gesteld waaraan de toegelaten

zoetstoffen moeten voldoen. Voor saccharine en cyclamaat wordt bij voorbeeld verwezen naar de eisen die zijn opgenomen in de meest recente uitgave van de Nederlandse Farmacopee respectievelijk die van de Farmacopee van de U.S.A. (U.S.P.). Acesulfaam mag niet meer dan 30 mg per kg aan fluoride bevatten.

Reactie vanuit de zoetstoffenbranche

De bovenstaande regelgeving heeft in ruime mate de instemming van de International Sweeteners Association (ISA), waarin ook Nederlandse producenten en verwerkers van zoetstoffen zijn verenigd. De ISA heeft niet alleen een bijdrage geleverd aan de ambtelijke voorbereiding van de besluiten door het ter beschikking stellen van resultaten van wetenschappelijk onderzoek, maar ook hebben enkele Nederlandse leden samengewerkt met de beleidsmedewerkers van het Ministerie van WVC.

Aanvraag om advies aan Voedingsraad

Ondanks bovenstaande regelingen – die het gebruik van zoetstoffen aan wettelijke voorschriften binden – gaat de Staatssecretaris van WVC van de veronderstelling uit dat aan het gebruik van deze hulpstoffen (waaronder ook de vetvervangers zijn te rekenen) meer dan uitsluitend toxicologische aspecten zijn verbonden. In dit verband is de Voedingsraad onlangs het volgende gevraagd:

- Welke betekenis heeft het gebruik van bedoelde stoffen voor gewichtsbeheersing, cariëspreventie en eventuele andere relevante, met voeding samenhangende gezondheidsaspecten?
- Bestaat er gevaar voor een lagere opnemings van microvoedingstoffen bij het gebruik van bedoelde stoffen, in het geval hiervan relatief grote hoeveelheden met de voeding worden opgenomen?
- Zijn er andere effecten op de voedingstoestand van voedingsmiddelen met deze stoffen te verwachten?
- Wordt de keuze van andere voedingsmiddelen in gunstige of ongunstige richting beïnvloed door het gebruik van voedingsmiddelen waarin bedoelde stoffen zijn verwerkt?

De adviesaanvraag is mede afkomstig van de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

DE WET INZAKE DE TANDPROTHETICI

Registratiebesluit tandprothetici

Zij die in het register van tandprothetici – zoals dat in de, nog niet inwerking getreden, Wet inzake de tandprothetici staat genoemd – wensen te worden ingeschreven, dienen, met ingang van 1 maart 1990, een aanvraagformulier in te zenden naar de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, onder overlegging van een getuigschrift van vakbekwaamheid voor de toepas-

sing van de volledige gebitsprothese.

Zij die niet in het bezit zijn van een getuigschrift kunnen wél voor inschrijving in het register in aanmerking komen, indien zij op het tijdstip waarop de Wet inzake de tandprothetici in werking treedt, het getuigschrift tandprotheticus, afgegeven door de Stichting Nederlands Tandprothetisch Instituut, hebben verworven. Ook zij die vóór genoemd tijdstip de opleiding van dit instituut zijn begonnen en binnen vijf jaren zullen hebben voltooid, kunnen voor registratie in aanmerking komen.

PROMOTIE

K. J. J. Vreeburg

Op vrijdag 15 december 1989 promoveerde de heer K. J. J. Vreeburg tot doctor aan de Vrije Universiteit te Amsterdam op een proefschrift getiteld: 'Experimental metal allergy. Immunological consequences of the use of metals in dentistry'.

Promotor was Prof. Dr. K. de Groot en copromotor Dr. R. J. Scheper, terwijl Prof. Dr. H. F. Hildebrand als referent optrad.

C. de Baat

Op vrijdag 12 januari 1990 promoveerde de heer C. de Baat tot doctor aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen op een proefschrift getiteld: 'Een kunstgebit bij ouderen, een kwestie van aanpassen?'

Promotoren waren Prof. Dr. W. Kalk en Prof. Dr. A. J. A. Felling (hoogleraar in de Methodenleer) en Dr. M. A. van 't Hof was copromotor.

S. H. Sastrowijoto

Op donderdag 18 januari 1990 promoveerde de heer S. H. Sastrowijoto tot doctor aan de Universiteit van Amsterdam op een proefschrift getiteld: 'Periodontal condition in impaired glucose tolerance and diabetes mellitus'.

Promotoren waren mevrouw Prof. Dr. L. Abraham-Inpijn en Prof. Dr. J. de Graaff, copromotoren Dr. T. J. M. van Steenberg en Dr. U. van der Velden.

Agenda

Data der voornaamste wetenschappelijke congressen en vergaderingen in binnen- en buitenland.

* Eerste vermelding

1990

Binnenland

Dinsdag 20 februari

Klinische avond voor tandartsen in het Ignatiusziekenhuis te Breda. Aanvang 20.15 uur. Inl. K. van Keimpema, Stationsstraat 44, 5121 ED Rij-

en (tel. 01612-37 11/47 56). (Zie ook rubriek Binnenland)

* Donderdag 15 maart

Klinische avond voor tandartsen, Gebouw Tandheelkunde KUN, Philips van Leydenlaan 25, Nijmegen. Aanvang 20.00 uur precies.

* Vrijdag 16 maart

Dr. G. J. van Hoytema Stichting: cursus 'De patiënt met pijn', Universiteit Twente 'De Vrijhof', Enschede. Inl. secr. Van Hoytema Stichting, postbus 89, 7500 AB Enschede (tel. 053-89 24 09 ma t/m do van 08.30-12.30 uur).

Dinsdag 20 maart

Stichting Sympoz: symposium 'Arbeidsomstandigheden in de gezondheidszorg', Vrije Universiteit, Amsterdam. Inl. Drs. L. Boon, Plantsoen Laanhorn 17, 1181 BE Amstelveen (tel. 020-43 14 99).

Woensdag 21 maart

Stichting Sympoz: symposium 'Privacy in de gezondheidszorg', Vrije Universiteit, Amsterdam. Inl. Drs. L. Boon, Plantsoen Laanhorn 17, 1181 BE Amstelveen (tel. 020-43 14 99).

Donderdag 22 maart

Voorjaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap, Arnhem. Inl. Dr. A. Groeneveld, tel. 03430-13336.

Vrijdag 23 maart

Voorjaarsvergadering Ned. Ver. van Tandartsen, Jaarbeurscongrescentrum, Utrecht. Thema: Tandvervanging in het front. Inl. secr. S. Dijkgraaf, Koningslaan 103, 3583 GS Utrecht.

Zaterdag 24 maart

WTA-cursus 'Kronen en bruggen anno 1990' (J. H. N. Pameijer), Casino Den Bosch, Parade, 's-Hertogenbosch. Inl. J. G. Hoogteijling, secr. WTA, Heideweg 9, 3768 BA Soest (tel. 02155-16666).

* Vrijdag 30 maart

Ned. Ver. voor Orale Implantologie: cursus 'Medische contra-indicaties en complicaties in de implantologie' (mw. Prof. Dr. L. Abraham-Inpijn, internist), J. van Straten, Nieuwegein. Aanvang 13.30 uur. Inl. H. Strooker, tel. 023-27 73 88 of N. A. Meiering, tel. 072-61 09 73.

Vrijdag 6 april

Voorjaarsvergadering Ned. Ver. van Specialisten in de Dento-Maxillaire Orthopaedie. Inl. H. de Lange, tel. 074-918555.

Vrijdag 6 april

Voorjaarsvergadering Ned. Ver. van Mondhygiënist, Bunnik.

Vrijdag 6 april

Voorjaarscongres Ned. Ver. voor de Studie van de Sociale Tandheelkunde, Utrecht. Thema: Omgaan met angst in de praktijk.

* Vrijdag 6 april

Ned. Ver. voor de Studie van Sociale Tandheelkunde: cursus 'Omgaan met angst in de tandheelkundige praktijk', Beatrix-gebouw, Utrecht. Inl. J. den Dekker, Noormannenstraat 23, 3963 AT Wijk bij Duurstede (tel. 03435-75735).

* Zaterdag 7 april

Ned. Ver. voor Endodontologie: 'Endodontische dag', met eerste Hans Genet-lezing.

* Dinsdag 10 april

Stichting Voeding Nederland: symposium 'Voeding en osteoporose', de Reeherst, Ede. Inl. mw. L. A. Meulenbroek-van Wezel, Groenestein 9, 9301 TP Roden (tel. 05908-16043).

Donderdag 12 - zaterdag 14 april

'Workshop on tumors of the nasal and paranasal sinuses', Leuven, België. Inl. Prof. Dr. E. Fossion, afd. Heelkunde van hoofd en hals, U.Z. St.-Rafaël, Kapucijnenvoer 33, B-3000 Leuven, België (tel. 016-21 24 54 of 21 24 55).

* Vrijdag 20 april

Ned. Ver. voor Orale Implantologie: cursus 'The outlines of implantology in general practice' (J. Hahn DDS, Louisville, V.S.), Hotel London, Zeist. Inl. H. Strooker, tel. 023-27 73 88 of N. A. Meiering, tel. 072-61 09 73.

Vrijdag 20 - zondag 22 april

'Dentica 90', vakbeurs voor tandheelkunde, tandtechniek en mondverzorging, Expohal, Hilversum. Inl. Bureau Delooye, 's-Gravenweg 44, 2911 CG Nieuwerkerk a/d IJssel (tel. 01803-15588).

Maandag 23 - vrijdag 27 april

'Het Instrument', instrumentatievakbeurs voor gezondheidszorg, wetenschap en industrie, Jaarbeurs, Utrecht. Inl. secr. Coöperatieve Vereniging 'Het Instrument', postbus 152, 3760 AD Soest (tel. 02155-18204).

Dinsdag 24 april

NMT-afdeling Twente: klinische avond 'Röntgendiagnostiek in de tandheelkunde' (Prof. J. van Aken), Blauwe zaal, Medisch Spectrum Twente, Enschede. Aanvang 20.00 uur. Inl. C. D. M. Braakman, tel. 05490-51756.

* Maandag 7 - vrijdag 11 mei

Ned. Ver. voor Orthodontische Studie: Studieweek 1990, Leeuwenhorst Congrescentrum, Noordwijkerhout. Inl. J. W. Booijs, Schelluinvliet 5, 4203 NB Gorinchem (tel. 01830-312568).

Woensdag 16 - zaterdag 19 mei

3rd North Sea Conference on Periodontology, MECC-congrescentrum, Maastricht. Inl. Ned. Ver. voor Parodontologie, postbus 24, 9649 ZG Muntendam (tel. 05987-27309).

* Donderdag 17 mei

Klinische avond voor tandartsen, Gebouw Tand-

heelkunde KUN, Philips van Leydenlaan 25, Nijmegen. Aanvang 20.00 uur precies.

Dinsdag 12 juni

Klinische avond voor tandartsen in het Ignatius-ziekenhuis te Breda. Aanvang: 20.15 uur.

*** Donderdag 14 – zaterdag 16 juni**

3rd European Congress on Dental and Maxillofacial Radiology, Vrije Universiteit, Amsterdam. Inl. L. L. M. H. Habets, tel. 020-518 8261.

Zaterdag 8 september

NMT-afdeling Neder-Veluwe: lustrumsymposium 'De tandarts en zijn gezondheid'. Inl. mw. Dr. H. C. B. van Vliet-de Vries, Ereprijs 3, 6721 ZA Bennekom (tel. 08389-13125 na 19.00 uur).

Woensdag 3 - vrijdag 5 oktober

Jubileumcongres TNO: 'Voedsel in beweging', Jaarbeurscongrescentrum, Utrecht. Inl. K. D. Waterreus, postbus 360, 3700 AJ Zeist (tel. 03404-44802).

*** Vrijdag 5 oktober**

Najaarsvergadering Ned. Ver. van Tandartsen, in samenwerking met de Vlaamse Ver. van Tandartsen, Jaarbeurscongrescentrum, Utrecht. Thema: Schadelijke bijwerkingen in en rond de tandartspraktijk. Inl. secr. S. Dijkgraaf, Koningslaan 103, 3583 GS Utrecht.

Vrijdag 26 oktober

Najaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap.

Dinsdag 30 oktober

Klinische avond voor tandartsen in het Ignatius-ziekenhuis te Breda. Aanvang 20.15 uur.

*** Vrijdag 16 november**

Dr. G. J. van Hoytema Stichting: cursus 'Bijzondere zorggroepen in de algemene praktijk', Universiteit Twente 'De Vrijhof', Enschede. Inl. secr. Van Hoytema Stichting, postbus 89, 7500 AB Enschede (tel. 053-89 24 09 ma t/m do van 08.30-12.30 uur).

1990

Buitenland

Zondag 4 – vrijdag 9 maart

4th International Symposium for Advanced Orthodontic Studies, Berghotel Schatzalp, Davos-Platz, Zwitserland. Inl. SVS Congres Organisatie Bureau, Keizersgracht 441, 1017 DJ Amsterdam (tel. 020-64 51 55).

Zaterdag 24 – zaterdag 31 maart

25th International Alpine Dental Conference, Hotel Annapurna, Courchevel Frankrijk. Inl. The International Dental Foundation, 24 Cadogan Square, London SW1X OJP, Engeland.

Zaterdag 7 april

World Health Organization (WHO): 42nd World Health Day.

*** Donderdag 17 – zondag 20 mei**

XIXth Annual meeting Int. Academy of Gnathology (European section), Congrescentrum Graz, Oostenrijk.

Zaterdag 16 juni

Int. Ass. of Maxillofacial Surgeons in Training: 2e symposium 'Bone grafting in cleft lip and palate deformity – the state of the art', Luxemburg. Inl. Dr. C. Politis, p/a afd. Mond-, Kaak-

en Aangezichtsheelkunde, St.-Jansziekenhuis, Schiepsebos 2, 3600 Genk, België.

*** Dinsdag 19 – vrijdag 22 juni**

96e Jaarvergadering American Dental Society of Europe, hotel Old Course, St. Andrews, Schotland. Inl. Dr. C. R. Debenham, 1 Harley Street, Londen W1N 1DA, Engeland.

Zondag 2 – donderdag 6 september

10e Congres International Association of Dentistry for the Handicapped (IADH), Nice, Frankrijk. Inl. en aanmelding: General Secretariat Kroma Promotion, 10, Rue Massena, 06000 Nice, Frankrijk.

Zaterdag 8 - vrijdag 14 september

78e FDI-Wereldjaarcongres, Singapore. Thema: New Frontiers in dentistry.

*** Maandag 10 – vrijdag 14 september**

10e congres European Association for Cranio-Maxillo-Facial Surgery, Brussel, België. Inl. mw. H. van Leemputten, rue Joseph Stallaert 28, B-1180 Brussel, België.

Woensdag 12 – zaterdag 15 september

10. Internationaler Zahntechniker-Kongress mit Fachausstellung 'dentechnica 90', KölnMesse, Keulen, W.-Duitsland.

*** Zaterdag 22 september**

Najaarsvergadering Ned. Ver. van Tandartsen, in samenwerking met de Vlaamse Ver. van Tandartsen, Antwerpen. Thema: Schadelijke bijwerkingen in en rond de tandartspraktijk. Inl. secr. S. Dijkgraaf, Koningslaan 103, 3583 GS Utrecht.